

Enker her i Landet er der meget faa velstillede. Jeg ved i ethvert Fald fra min egen By, hvor der er omtrent 2,000 Enker ifølge Vejviseren — jeg har søgt saa vidt muligt at faa det konstateret —, at af disse er der 1,500, som høre Arbejderklassen til, og af disse 1,500 er der højst et Par Hundrede, som modtage Fattighjælp, Resten klarer sig selv og holder sig oven Vand med utrolige Anstrengelser. Hvis De kendte disse Menneskers Lidelser, hørte, hvilke Byrder man lægger paa dem, vilde De blive forbavsede og intet Øjeblik tvivle om, at det er Samfundets Pligt at skride ind og hjælpe virksomt, hjælpe kraftigt. Derfor kunde jeg ønske, at de Bidrag, den højtærede Justitsminister har foreslaaet til Foreningen til Værn for enligstillede Kvinder, og de 1,000 Kr. til Foreningen for ulykkeligt stillede Mødre, maatte blive meget betydeligt forøgede.

Helst vilde jeg, at det blev det offentlige, som tog Affære, og at man kunde give enten de fri Fattiggasser eller Hjælpekasserne Tilskud. Men forinden vi naa en Løsning, som virkelig yder Garanti for, at alle disse mange fattige Enker kunne blive hjulpede og godt hjulpede, ønsker jeg, at de Foreninger, der ere dannede, og som virke paa et sundt og udmærket Grundlag, kunde blive støttede af det offentlige. Der er ikke fremkommet noget Andragende fra den ny Forening paa det Omraade, for hvilken Dronningen er Præsident, og det er maaske ogsaa tvivlsomt, om det offentlige skulde give Bidrag til denne Forening. Det fremgaar af dens Meddelelser til Pressen, at de trængende skulde møde herovre i København for egenhændig af Hendes Majestæt Dronningen at faa overrakt den Gave, de skulde have. Jeg tror ikke, man kan fastholde noget saadant. Det er i hvert Fald rent administrativt ikke just det, der giver Foreningen den store og stærke Sympati, og man skal helst hjælpe saaledes, at de vedkommende ikke blive trukne frem i Forgrunden. Ogsaa i den Henseende vil jeg bringe den højtærede Indenrigsminister Tak, fordi der i det Forslag, han har fremlagt i Landstinget, udtrykkelig siges, at Navnene paa dem, der faa Hjælp, ikke skulde nævnes. I hvert Fald maa den Forening, som nu er dannet, i nogen Grad forandre sin Uddelingsmaade, hvis den skal kunne gøre Krav paa, at det offentlige træder til.

En af disse Foreninger, Foreningen for ulykkeligt stillede Mødre, som i enhver Henseende er udmærket, som ledes af

Mænd fra forskellige politiske og alle mulige religiøse Løjre, som hjælper alle ulykkeligt stillede Mødre uden at spørge, om de ere gifte eller ikke gifte, men hjælper dem, naar de ere trængende, uanset om de have Børn under Brystet eller have et eller to eller flere Børn, har til Trods for sin korte Levetid indsamlet i aarligt Bidrag 12,000 Kr., vistnok indenfor en ret eksklusiv Kreds. Jeg vil henstille, at man gav denne Forening et lignende Bidrag paa 12,000 Kr. Jeg vil ligeledes henstille, at man giver den anden Forening, som er til Værn for enligstillede Kvinder, som ikke har nogen Administrationskonto, saa at hver Øre, der kommer ind, gaar ud til de Kvinder, der skulde hjælpes, et Bidrag, som staar i Forhold til Medlemsbidraget, da den ogsaa er en Forening, som virker udmærket, og mod hvilken der hidtil ikke har kunnet fremsættes nogen nedsættende Kritik, idet alt her er ordnet saa godt som muligt.

Jeg tillader mig at drage dette Spørgsmaal frem, fordi vi i stedse højere Grad maa have Opmærksomheden henvendt paa at faa frataget Fattigvæsenet alle de Mænd og Kvinder, som ikke høre det til. Det er kun meget faa pCt. af vore Samfundsmedlemmer, der egentlig høre Fattigvæsenet til. De fleste, som nu falde ind derunder, burde ikke være der, de ere ikke selv Skyld i det. Ser man paa Statistisk Aarvog, giver den Oplysning om Aarsagerne til, at Folk komme paa Fattigvæsenet, og deraf fremgaar, at de allerfleste ere komne der af Aarsager, som ikke ere selvforskyldte. Sygdom har foranlediget, at 9,505 Mennesker ere komne paa Fattigvæsenet, men ingen kan vel paa staa, at Sygdom er noget, som de vedkommende selv ere Skyld i. Vanførhed har været Aarsagen til, at 827 Mennesker ere komne paa Fattigvæsenet. Aandssvaghed har været Aarsagen til, at 1741 ere komne der, Sindssygdom, at 611, Alderdom, at 1157, Ulykkestilfælde, at 224, Arbejdsløshed, at 3542, Forsørgerens Død, at 4628 ere komne paa Fattigvæsenet. Af disse 4628 ere 3956 Kvinder, som altsaa paa Grund af Forsørgerens Død have været henviste til det offentlige Fattigvæsen. Men nu nævner Statistisk Aarvog blandt Aarsagerne: Dovenskab, Mangel paa Lyst til at arbejde, Drikfældighed, altsaa de Aarsager, som virkelig bør være Anledning til, at Folk komme paa Fattigvæsenet. Og godt var det, om vi kunde komme dertil, at kun de drikfældige, Vagabonder, de dovne, løslagte Mennesker